

Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan kokous

Aika: 16.5.2024 klo 9–11.30 (kahvitarjoilu alkaen klo 8.00)

Paikka: Sokos Hotel Triplan kokouskeskus, nh. Berg, 5. krs, Fredikanterassi 1 B, Helsinki

Osallistujat:

Puheenjohtaja: Kansliapäällikkö Veli-Mikko Niemi, STM

Varapuheenjohtaja: Osastopäällikkö Kari Hakari, ohjausosasto, STM

Jäsenet:

- Sally Leskinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue
 - Varajäsen Kaisa Heino, strategia- ja hallintojohtaja, Etelä-Karjalan hyvinvointialue
- Tero Järvinen, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Kirsti Kähärä, lääketieteen professiojohtaja, johtajaylilääkäri, Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Santeri Seppälä, hyvinvointialuejohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue
 - Varajäsen Saara Tavi, sosiaalipalvelujen toimialajohtaja, Etelä-Savon hyvinvointialue
- Jukka Lindberg, hyvinvointialuejohtaja, Kainuun hyvinvointialue
 - Varajäsen Ritva Kanervo, ylilääkäri, Kainuun hyvinvointialue
- Olli Naukkarinen, hyvinvointialuejohtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue
 - Varajäsen Satu Ala-Kokko, ikäihmisten palvelujen johtaja, Kanta-Hämeen hyvinvointialue
- Katja Virta, vt. hyvinvointialuejohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Tuula Rajaniemi, toimialuejohtaja, Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
- Jan-Johannes Tollet, hyvinvointialuejohtaja, Keski-Suomen hyvinvointialue
 - Varajäsen Kati Kallimo, sosiaali- ja terveystalouden toimialajohtaja Keski-Suomen hyvinvointialue
- Harri Hagman, hyvinvointialuejohtaja, Kymenlaakson hyvinvointialue
 - Varajäsen Nina Brask, aluehallituksen puheenjohtaja, Kymenlaakson hyvinvointialue
- Jari Jokela, hyvinvointialuejohtaja, Lapin hyvinvointialue
 - Varajäsen Miia Palo, terveysjohtaja, Lapin hyvinvointialue
- Marina Erhola, hyvinvointialuejohtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Juhani Sand, konsernipalvelujohtaja, Pirkanmaan hyvinvointialue
- Marina Kinnunen, hyvinvointialuejohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Erkki Penttinen, sektorijohtaja, Pohjanmaan hyvinvointialue
- Kirsi Leivonen, hyvinvointialuejohtaja, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
 - Varajäsen Susanna Wilén, terveys- ja sairaanhoitopalvelujen va toimialuejohtaja, Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
- Ilkka Luoma, hyvinvointialuejohtaja, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Kirsti Ylitalo-Katajisto, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisjohtaja, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue

- Marko Korhonen, hyvinvointialuejohtaja, Pohjois-Savon hyvinvointialue
 - Varajäsen Kati Kantanen, perhe- ja vammaispalveluiden toimialajohtaja, Pohjois-Savon hyvinvointialue
- Petri Virolainen, hyvinvointialuejohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue
 - Varajäsen Jukka Santala, toimialajohtaja, Päijät-Hämeen hyvinvointialue
- Kirsi Varhila, hyvinvointialuejohtaja, Satakunnan hyvinvointialue
 - Varajäsen Sari Rantanen, sote-johtaja, Satakunnan hyvinvointialue
- Max Lönnqvist, hyvinvointialuejohtaja, Itä-Uusimaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Annika Immonen, sosiaali- ja terveystoimen johtaja, Itä-Uusimaan hyvinvointialue
- Kristiina Kariniemi-Örmälä, vt. hyvinvointialuejohtaja, Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Susanna Pitkänen, palvelujohtaja Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
- Sanna Svahn, hyvinvointialuejohtaja, Länsi-Uusimaan hyvinvointialue
 - Varajäsen Matias Pälve, palvelutuotannon johtaja, Länsi-Uusimaan hyvinvointialue
- Timo Aronkytö, hyvinvointialuejohtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
 - Varajäsen Minna Lahnalampi-Lahtinen, toimialajohtaja, Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
- Tarmo Martikainen, hyvinvointialuejohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue
 - Varajäsen Laura Saurama, konsernipalvelujohtaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue
- Juha Jolkkonen, sosiaali- ja terveystoimen toimialajohtaja, Helsingin kaupunki
 - Varajäsen Leena Turpeinen, terveys- ja päihdepalvelujen johtaja, Helsingin kaupunki
- Matti Bergendahl, toimitusjohtaja, HUS-yhtymä
 - Varajäsen Marja Renholm, hallintoylihoitaja, HUS-yhtymä
- Anna Cantell-Forsbom, osastopäällikkö, asiakkaat ja palvelut -osasto, STM
 - Varajäsen Eveliina Pöyhönen, johtaja, asiakkaat ja palvelut -osasto, STM
- Annakaisa Iivari, osastopäällikkö, yhteisöt ja toimintakyky-osasto, STM
 - Varajäsen Taru Koivisto, johtaja, yhteisöt ja toimintakyky -osasto, STM
- Marjo Malja, sosiaalineuvos, turvallisuus ja terveysosasto, STM
 - Varajäsen Taneli Puumalainen, osastopäällikkö, turvallisuus ja terveys -osasto, STM
- Minna Saario, Kansallisen palvelureformin muutosjohtaja, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
 - Varajäsen Andreas Blanco Sequeiros, johtaja, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
- Virpi Vuorinen, budjettineuvos, budjettiosasto, VM
 - Varajäsen Ville-Veikko Ahonen, finanssineuvos, kunta- ja aluehallinto -osasto, VM
- Kimmo Kohvakka, Pelastusylijohtaja, pelastusosasto, SM
 - Varajäsen Pasi Ryyänen, yksikön johtaja, pelastusosasto, SM

Pysyvät asiantuntijat

- Mika Salminen, pääjohtaja, THL
- Anna Kukka, neuvottelupäällikkö, KT
- Merja Niemi, neuvotteleva virkamies, OKM
 - Varajäsen Minna Polvinen, neuvotteleva virkamies, OKM

Pääsihteeri

- Timo Ukkola, erityisasiantuntija, hyvinvointialueiden ohjausosasto, VM

Asiantuntijasihteeristö

- Sirkku Pikkujämsä, lääkintöneuvos, asiakkaat ja palvelut – osasto, STM
- Juha Luomala, sosiaalineuvos, asiakkaat ja palvelut – osasto, STM
- Satu Karppanen, neuvotteleva virkamies, yhteisöt ja toimintakyky – osasto, STM
- Pia Suvivuo, erityisasiantuntija, yhteisöt ja toimintakyky – osasto, STM
- Harri Jokiranta, ohjelmapäällikkö, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
- Sari Kauppinen, neuvotteleva virkamies, strategia- ja talousyksikkö, STM
- Katja Keckman, viestintäpäällikkö, viestintäyksikkö, STM

Tekninen sihteeri:

- Tinja Toivonen, assistentti, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM

Erikseen kutsuttuna:

- Pekka Tulokas, valmiusjohtaja, turvallisuus ja terveys -osasto, STM
- Erkki Papunen, hallitusneuvos, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
- Andreas Blanco Sequeiros, johtaja, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
- Elina Vesterinen, erityisasiantuntija, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
- Eveliina Pöyhönen, johtaja, asiakkaat ja palvelut -osasto, STM
- Aleksi Yrttiaho, johtaja, sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosasto, STM
- Lasse Ilkka, lääkintöneuvos, turvallisuus ja terveys -osasto, STM
- Antto Korhonen, neuvotteleva virkamies, hyvinvointialueiden ohjausosasto, VM

ESITYSLISTA

- 1. Kokouksen avaus** (klo 9–9.10)
- 2. Osallistujien toteaminen** (klo 9.10–9.15)
- 3. Esityslistan hyväksyminen** (klo 9.15–9.16)
Päätösesitys: Hyväksytään esityslista.
- 4. Edellisen kokouksen pöytäkirja** (klo 9.16–9.17)
Päätösesitys: Edellisen kokouksen pöytäkirja merkitään tiedoksi.

Liite 1: Neuvottelukunnan 15.2.2024 pöytäkirja
- 5. Neuvottelukunnan ja sen jaostojen henkilövaihdosten toteaminen** (klo 9.17–9.18)
Esittelijä: neuvottelukunnan pääsihteeri, erityisasiantuntija Timo Ukkola, VM

Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen Mikko Komulaisen tilalle on nimetty vt. hyvinvointialuejohtaja Kristiina Kariniemi-Örmälä.

Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueen Minna Korkeakoski-Västin tilalle on nimetty vt. hyvinvointialuejohtaja Katja Virta.

Sosiaali- ja terveydenhuollon neuvottelukunnan pääsihteerinä toimiva erityisasiantuntija Timo Ukkola on siirtynyt valtiovaraministeriön hyvinvointialueiden ohjausosastolle.

Päätösesitys: Merkitään muutokset tiedoksi neuvottelukunnalle.

6. Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta, varautumista sekä normaali- ja poikkeusolojen häiriötilanteita koskeva hallituksen esitys (9.18-9.43)

Esittelijä: hallitusneuvos Erkki Papunen, STM ja valmiusjohtaja Pekka Tulokas, STM

Hallituksen esityksellä toteutetaan pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelman valmiutta ja varautumista koskevat muutokset sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annettuun lakiin. Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä täydennetään siten, että normaaliolojen häiriötilanteissa hyvinvointialueilla, viidellä yhteistyöalueella ja kansallisella tasolla on riittävät toimintavaltuudet tarvittaessa sitovasti ohjata ja johtaa sekä mukauttaa toimintaa riittävien palvelujen turvaamiseksi.

Lisäksi täsmennetään, miten normaaliolojen häiriötilanteet ja valmiuden säätelyn tasot määritellään sekä mitä toimintoja eri tasoisten häiriötilanteiden toimintavaltuuksien puitteissa on mahdollista johtaa, ohjata tai mukauttaa, ja minkä päätöksenteko- ja arviointimenettelyn kautta siirrytään tasolta toiselle. Hallituksen esityksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2024 loppuun mennessä.

Päätösesitys: Sote-neuvottelukunta käsittelee hallituksen esitystä sekä merkitsee tiedoksi, että hallituksen esitys on menossa lausuntokierrokselle.

Liite 7a: Sote-järjestämislain muutos - valmius ja varautuminen

Liite 7b: Sosiaali- ja terveydenhuollon varautuminen ja valmius muuttuvassa maailmassa

7. Sairaaloiden ja päivystysten työnjaosta säätäminen (9.43-10.08)

Esittelijä: lääkintöneuvos Sirkku Pikkujämsä, STM

Hallitus linjasi kehysriihessä 16.4.2024 sairaala- ja päivystysverkon tulevaisuudesta.

Jokaisella hyvinvointialueella säilyy yliopistollinen sairaala tai keskussairaala, jossa voidaan hoitaa synnytyksiä sekä tehdä kattavasti leikkaustoimintaa. Alkuvuodesta julkaistua sairaalaverkkotyöryhmän ehdotusta, jossa osa keskussairaaloista muutettaisiin akuuttisairaaloiksi, ei edistetä.

Muutoksia päätettiin tehdä perusterveydenhuollon yöpäivystyksiin ja tiettyjen sairaaloiden erikoissairaanhoidon. Tavoitteena on tasapainottaa julkisia menoja ja vastata terveydenhuollon henkilöstöpulaan. Hyvinvointialueiden mahdollisuutta hankkia tiettyjä toimenpiteitä ja leikkauksia lisätään.

Hallituksen esitys terveydenhuoltolain muutoksiksi on valmistelussa ja sen on tarkoitus lähteä lausuntokierrokselle lähiviikkoina. Lausuntoaikaa tulee olemaan kesäkuun 2024 loppuun.

Päätösesitys: Merkitään tiedoksi neuvottelukunnalle.

Liite 2a: Sairaaloiden ja päivystysten työnjaosta säätäminen

Liite 2b: <https://stm.fi/-/kehysriihesta-ratkaisu-sairaalaverkon-tulevaisuuteen>

8. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä 2030-luvulla (10.08-10.33)

Esittelijä: johtaja Andreas Blanco Sequeiros, STM

Sosiaali- ja terveysministeriössä on tunnistettu tarve muodostaa pitkän aikavälin kansallinen näkemys Suomen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmästä. Sosiaali- ja terveysministeriö on käynnistänyt alkuvuodesta 2024 valmistelun, jonka tarkoituksena on laajentaa katse sosiaali- ja terveydenhuollon akuuteista haasteista ja hallituskausittain muuttuvista painotuksista kohti laajempaa ja pitkäjänteisempää näkemystä. Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä 2030-luvulla –näkemys pohja, rakenne ja tavoitteet valmistellaan sosiaali- ja terveydenhuollon ohjausosastolla virkatyönä. Näkemys muodostamiseen tullaan tarvitsemaan eri toimijoiden asiantuntemusta ja yhteistyötä.

Tarkoituksena on laajentaa katse sosiaali- ja terveydenhuollon akuuteista haasteista ja hallituskausittain muuttuvista painotuksista kohti laajempaa ja pitkäjänteisempää näkemystä. Tulevaisuuden sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmä pohjautuu tarkoituksenmukaisilta osin nykyiseen. Näkemyksessä tunnistetaan muuttuvan toimintaympäristön vaikutuksia ja reunaehtoja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujärjestelmään. Sen tarkoituksena ei ole kuvata sosiaali- ja terveyspalvelujen nykytilannetta vaan on tulevaa palvelujärjestelmää ja mm. siihen kytkeytyvää julkista palvelulupausta konkreettisesti katsova. Näkemys työstöön tullaan osallistamaan STM-konsernia, hyvinvointialueita, ministeriöitä, riippumattomia sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoita. Kansallisen palvelureformin ohjausryhmä ohjaa virkatyönä tehtävän näkemys sisältöjä läpi sen työstön. Näkemys on tarkoitus valmistua loppuvuonna 2024 ja se tulee olemaan 30–50 sivun pituinen.

Päätösesitys: Asia tuodaan sote-neuvottelukuntaan tiedoksi ja keskusteltavaksi.

Liite 3: Valmistelun etenemisen aikataulu

9. Jaostojen työsuunnitelmat ja ajankohtaiskatsaukset

9.1 Ennakointi, arviointi ja kehittäminen –jaosto (klo 10.33-10.48)

Esittelijä: jaoston puheenjohtaja, johtaja Eveliina Pöyhönen, STM

Kuullaan esitys jaoston tilannekatsauksesta ja työskentelyn etenemisestä.

Päätösesitys: Neuvottelukunta keskustelee jaoston ajankohtaiskatsauksesta ja merkitsee sen tiedoksi.

Liite 4: Ennakointi, arviointi ja kehittäminen –jaoston ajankohtaiset

9.2 Digitalisaatio ja tiedonhallinnan –jaosto (klo 10.48-11.03)

Esittelijä: jaoston puheenjohtaja, johtaja Aleksi Yrttiaho, STM

Kuullaan esitys jaoston tilannekatsauksesta ja työskentelyn etenemisestä.

Jaosto suosittaa yksilökeskeisten tietomallien käyttöönottoa ja toivoo kansallisesti yhtenäistä soveltamis- ja toimintamallia tämän tueksi.

Päätösesitys: Neuvottelukunta keskustelee jaoston ajankohtaiskatsauksesta ja merkitsee sen tiedoksi, sekä tukee jaoston esitystä yksilökeskeisten tietomallien käyttöönotosta.

Liite 5: Digitalisaatio ja tiedonhallinta -jaoston ajankohtaiset

9.3 Valmius ja varautuminen –jaosto (klo 11.03-11.18)

Esittelijä: jaoston varapuheenjohtaja, lääkintöneuvos Lasse Ilkka, STM

Kuullaan esitys jaoston tilannekatsauksesta ja työskentelyn etenemisestä.

Päätösesitys: Neuvottelukunta keskustelee jaoston ajankohtaiskatsauksesta ja merkitsee sen tiedoksi.

10. Neuvottelukuntien työsuunnitelmat ja ajankohtaiskatsaukset

10.1. Pelastustoimen neuvottelukunta (klo 11.18-11.23)

Esittelijä: PELANEK:n varapuheenjohtaja, pelastusylijohtaja Kimmo Kohvakka, SM

Kuullaan esitys tilannekatsauksesta.

Päätösesitys: Neuvottelukunta keskustelee ajankohtaiskatsauksesta ja merkitsee sen tiedoksi.

Liite 6: PELANEK työsuunnitelma ja ajankohtaiset

10.2. Hyvinvointialuelouden ja -hallinnon neuvottelukunta (klo 11.23-11.28)

Esittelijä: HYTHANEK:n pääsihteeri, neuvotteleva virkamies Antto Korhonen, VM

Kuullaan esitys tilannekatsauksesta ja hyvinvointialueiden ohjaukseen liittyvien säädös- ja toimintatapamuutoksien työryhmän etenemisen tilanne.

Päätösesitys: Neuvottelukunta keskustelee ajankohtaiskatsauksesta ja merkitsee sen tiedoksi.

11. Muut mahdollisesti esille tulevat asiat (klo 11.28-11.30)

- THL:n pääjohtaja Mika Salminen kertoo lyhyesti THL:n YT-neuvotteluiden tilanteesta hyvinvointialueiden kannalta.

Päätösesitys: Todetaan muut esille tulleet asiat.

12. Seuraavat kokoukset

- to 19.9.2024 klo 9.00 – 11.30
- to 12.12.2024 klo 9.00 – 11.30

13. Kokouksen päättäminen

Liitteet:

- Liite 1: Neuvottelukunnan 15.2.2024 kokouksen pöytäkirja
- Liite 2a: Sairaaloiden ja päivystysten työnjaosta säätäminen
- Liite 2b: <https://stm.fi/-/kehysriihesta-ratkaisu-sairaalaverkon-tulevaisuuteen>
- Liite 3: Valmistelun etenemisen aikataulu
- Liite 4: Ennakointi, arviointi ja kehittäminen –jaoston ajankohtaiset
- Liite 5: Digitalisaatio ja tiedonhallinta -jaoston ajankohtaiset
- Liite 6: PELANEK työsuunnitelma ja ajankohtaiset
- Liite 7a: Sote-järjestämislain muutos - valmius ja varautuminen
- Liite 7b: Sosiaali- ja terveydenhuollon varautuminen ja valmius muuttuvassa maailmassa